

Uwagi dotyczące pisma Szefa URM z 17 XI 1994

Autor tekstu: **Zachariasz Łyko**

5 grudnia 1994 r. Warszawa

1. Uwaga wstępna. Prace nad projektem nowelizacji ustawy o gwarancjach wolności sumienia i wyznania ocenić należy bardzo pozytywnie. Zawarte w piśmie propozycje zmian są celowe i wychodzą na spotkanie oczekiwań mniejszości wyznaniowych, chociaż katalog oczekiwanych zmian jest szerszy.

2. Zakres uregulowań. Szczególnie należy cenić proponowany nowy art. 19¹, wprowadzający instytucję dwustronnej umowy między państwem a kościołami i innymi związkami wyznaniowymi. Jest to instytucja funkcjonująca w innych państwach, np. w Republice Włoskiej, i spełniająca tam doniosłą rolę. W moim rozumieniu instytucja powinna się nawet stać jednym z konstytucyjnych źródeł prawa. Celowe są również zmiany dotyczące: pochówku i cmentarzy, spraw majątkowych i przychodów Kościołów oraz uzyskiwania nieruchomości na cele kultowe, wychowawcze i charytatywne, współdziałania z Polską Radą Ekumeniczną, ochrony dóbr kultury, nauczania religii i ocen z religii na świadectwie (przewidywane jest nawet wydanie nowej ustawy o nauczaniu religii w szkołach i przedszkolach, co wydaje się sprawą bardzo pozytywną, gdyż rozporządzenie MEN w tej sprawie wymaga zmian), prowadzenia szkół i tworzenia wyższych uczelni, działalności humanitarnej i innej, spraw dostępu do radia i telewizji, itp.

3. Uwagi uzupełniające. W pracach nad nowelizacją proponowałbym uwzględnienie następujących jeszcze postulatów:

1. Przyznanie kościołom i związkom wyznaniowym prawa do zakładania radiostacji — według przepisów ustawy o łączności z roku 1990, a nie ustawy o radiofonii i telewizji z roku 1993 (która tworzy trudne do przekroczenia dla mniejszości bariery formalne czego nie czyni ustawa poprzednia).

2. Przyznanie kościołom i związkom wyznaniowym prawa do bezpłatnego nabywania nieruchomości rolnych na Ziemiach Zachodnich i Północnych.

3. Udzielanie przez Państwo kościołom i związkom wyznaniowym pomocy finansowej na konserwację i remont zabytków sakralnych i kościelnych oraz prowadzenie szkół i uczelni.

4. Zrównanie w prawach kapelanów również wszystkich kościołów i związków wyznaniowych, w zakresie finansowania ich działalności.

5. Rozciągnięcie na wszystkie kościoły i związki wyznaniowe prawa do zwolnienia od podatku od spadków i darowizn oraz opłaty skarbowej w przypadkach określonych w art. 55 ust. 6 ustawy o stosunku Państwa do Kościoła katolickiego.

6. Stwierdzenie, że publiczne sprawowanie kultu może się odbywać także w miejscach udostępnianych przez osobę dysponującą nimi (analogia do art. 15 ust. 6 i do zapisu w ustawie o zgromadzeniach).

4. Sprawa nowych zasad rejestracji kościołów i związków wyznaniowych. Słuszne wydają się proponowane postulaty, dotyczące rejestracji nowo powstających kościołów i związków wyznaniowych, mające zwłaszcza na uwadze zapobieganie nadużyciom dla celów pozareligijnych, nie naruszające jednakże zasad wolności religii i przekonań.

5. Metodologia nowelizacji ustawy. Pozytywnie oceniam metodologię nowelizacji, polegającą na skupieniu jej całości w dwóch aktach prawnych: w ustawie o gwarancjach wolności sumienia i wyznania (z równoczesnym dokonaniem zmian w przedmiotowych aktach prawnych) oraz w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym (z tym, że prawo do zawierania małżeństw ze skutkami cywilnymi powinno być przyznane wszystkim kościołom i związkom wyznaniowym na określonych warunkach, zapewniających publiczne interesy państwa).

6. Uwaga końcowa. Ocena moja posiada charakter ogólny, ponieważ szczegółowa ekspertyza będzie możliwa dopiero po otrzymaniu tekstu zmian.

*

Tekst publikowany w: „Konkordat Polski 1993. Wybór materiałów źródłowych z lat 1993-1996”. Wybór tekstów: Czesław Janik, Uniwersytet Warszawski, Instytut Nauk Politycznych, Warszawa 1997, przygotowany na zlecenie Komisji Nadzwyczajnej do

rozpatrzenia projektu ustawy o ratyfikacji Konkordatu między Stolicą Apostolską a Rzeczpospolitą Polską.

(Publikacja:

16-11-2003)

Oryginał.. (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2939>)

Contents Copyright © 2000-2008 by Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę podkatalogów, skrypty JavaScript oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl